

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: B1-26Cb/59/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116208171
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Krajčí
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2023:1116208171.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava III sudcom JUDr. Milanom Krajčim v spore žalobcu: FUTUNA s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 23, 934 01 Levice, IČO: 36 805 033, zastúpeného advokátom Mgr. Csabom Bodnárom, so sídlom Továrenská 1, 943 03 Štúrovo, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Pribinova 19, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 10.026,83 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 9.362,95 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu zamieťa.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 86 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo 16. marca 2016 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 10.026,83 eur s príslušenstvom.

2. Svoju žalobu odôvodnil žalobca tým, že medzi ním a žalovaným bola uzatvorená poisťná zmluva z 27. apríla 2010, predmetom ktorej bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou s poistenou činnosťou „jednoduché obrábanie kovov - výroba a montáž oceľových konštrukcií“. Žalobca žalovanému oznámil vznik škodovej udalosti z 3. septembra 2014, ku ktorej došlo vo Welse v Rakúsku s výškou škody 6.311,20 eur a vznik škodovej udalosti zo 7. mája 2015, ku ktorej došlo v Rige v Lotyšsku s výškou škody 3.715,63 eur. Žalovaný v oboch prípadoch oznámil žalobcovi, že odmieta poskytnúť plnenie s odôvodnením, že výroba a montáž oceľových konštrukcií nie je predmetom činnosti „opracovanie kovu jednoduchým spôsobom“, a preto nie je možné pristúpiť k likvidácii škodovej udalosti. S postupom žalovaného žalobca nesúhlasí, keďže žalovaný si mal zabezpečiť dostatok informácií na posúdenie rizika a na rozhodnutie o tom, či je poistením ochotný toto riziko kryť. Žalovaný mal postupovať pri uzatváraní poisťnej zmluvy s odbornou starostlivosťou, pričom žalobca žalovanému poskytol pred uzatvorením zmluvy výpis z obchodného registra.

2.1. Žalobca k žalobe pripojil poisťku z 27. apríla 2010, oznámenia žalobcu o vzniku škodových udalostí z 2. júna 2015, oznámenia žalovaného o ukončení likvidácie z 11. septembra 2015 a 22. septembra 2015, predžalobnú výzvu z 2. decembra 2015 a odpoveď žalovaného z 31. decembra 2015.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe z 31. marca 2017 navrhol žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť.

3.1. Podľa žalovaného sa s odkazom na znenie všeobecných poisťných podmienok považuje určitá činnosť za poistenú iba vtedy, keď je vykonávaná oprávnene. Poisťná ochrana sa teda vzťahuje len na

činnosť vykonávanú lege artis. Žalobca si podľa názoru nesprávne interpretuje dôvod, pre ktorý žalovaný odmietol poskytnúť plnenie. Žalobca v čase vzniku škodových udalostí nemal oprávnenie na výrobu a montáž oceľových konštrukcií. Škodové udalosti vznikli práve pri montáži vysokého regálového skladu.

3.2. Žalovaný podľa jeho názoru nemá povinnosť upozorňovať poisteného, že nemá oprávnenie na určitú činnosť vymedzenú v návrhu poistnej zmluvy. Žalobca ako podnikateľský subjekt si má byť vedomý, ktoré činnosti vykonávať legálne môže a zosúladienie činnosti podnikateľského subjektu s právnou úpravou je úlohou daného podnikateľského subjektu.

3.2. Žalovaný k svojmu vyjadreniu pripojil všeobecné poistné podmienky, zmluvy o dielo uzatvorené medzi žalobcom a spoločnosťou IMONTEC GmbH a vyjadrenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 12. augusta 2015.

4. Žalobca v replike z 26. júna 2017 uviedol, že v zmysle poistnej zmluvy je poistenou činnosťou jednoduché obrábanie kovov a výroba a montáž oceľových konštrukcií a poukázal na to, že počas celého trvania poistného vzťahu riadne a včas platil poistné. Bol to žalovaný, kto pripravoval návrh poistnej zmluvy, pričom žalobca mu poskytol potrebnú súčinnosť a odovzdal mu všetky žalovaným požadované doklady. K vyjadreniu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky žalobca uviedol, že ministerstvo sa nemohlo v žiadnom prípade oboznámiť s konkrétnym prípadom a so samostatnou škodovou udalosťou.

4.1. Vo vzťahu k jednotlivým nárokom žalobca uviedol, že na základe zmluvy o dielo z 22. mája 2014 sa zaviazal na vykonávanie montážnych činností na projekte Spar AG vo Welse, v Rakúsku. Žalobca počas vykonávania činnosti poškodil panel budovy zdvíhacím zariadením. Žalobcovi bola vystavená faktúra za odstránenie vzniknutých poškodení na sumu 6.311,20 eur, ktorú žalobca uhradil. Pokiaľ ide o druhú škodovú udalosť, žalobca uviedol, že na základe zmluvy o dielo z 11. februára 2015 vykonával montážne činnosti na projekte Kraftool Logistic Center Riga v Rige, v Lotyšsku. Počas vykonávania činnosti žalobca poškodil 4 kusy panelov budovy zdvíhacím zariadením. Z dôvodu poškodenia panelov bola žalobcovi vystavená faktúra na sumu 3.715,63 eur, ktorá bola žalobcom uhradená.

4.2. K replike žalobca pripojil zmluvu o dielo z 22. mája 2014, fotodokumentáciu k vzniknutým poškodeniam, faktúru vystavenú spoločnosťou BRUCHA GmbH na sumu 6.311,20 eur, pracovnú zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a zamestnancom Attilom Mészárosom a oznámenie o vzniku škodovej udalosti. Následne podaním z 10. júla 2017 žalobca doplnil doklady o úhrade súm 6.311,20 eur a 3.715,63 eur a pracovnú zmluvu uzatvorenú medzi žalobcom a zamestnancom II.

5. Žalovaný v duplike z 3. októbra 2017 zotrval na svojej argumentácii obsiahnutej vo vyjadrení k žalobe a zvýraznil, že žalovaný ako poisťovateľ nerozhoduje o tom, ktoré činnosti si dá poistený poistiť. Poisťovateľ pri uzatváraní poistenia nesupluje činnosť kontrolných orgánov na úseku podnikania a nemožno to chápať ako porušenie jeho odbornej starostlivosti.

5.1. V doplňujúcom vyjadrení z 13. októbra 2017 žalovaný poukázal na to, že žalovaná istina nezohľadňuje zmluvne dojednanú spoluúčasť, ktorá bola dohodnutá v sume 331,94 eur na každú poistnú udalosť.

6. Rozsudkom zo 14. septembra 2020, č. 26Cb/59/2016-229 Okresný súd Bratislava I uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.026,83 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05 % ročne zo sumy 6.311,20 eur od 27. septembra 2015 do zaplataenia a zo sumy 3.715,63 eur od 8. októbra 2015 do zaplataenia, ako aj paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,-- eur, a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

6.1. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. júna 2023, č. k. 1Cob/149/2021-303 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Na prejednanie sporu nariadil súd po vrátení veci z odvolacieho súdu pojednávanie na termín dňa 23. novembra 2023 o 11:00 hod., ktorého sa zúčastnili právny zástupca žalobcu a žalovaný.

8. Z vykonaného dokazovania dospel súd k nasledovným skutkovým zisteniam:

8.1. Medzi žalobcom ako poisteným a žalovaným ako poisťovateľom bola dňa 27. apríla 2010 uzatvorená poistná zmluva, predmetom ktorej bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou s tým, že poistená činnosť bola jednoduché obrábanie kovov - výroba a montáž oceľových konštrukcií s dojednanou poistnou sumou 663.878,38 eur a dohodnutou spoluúčasťou 331,94 eur.

8.2. Medzi žalobcom a spoločnosťou IMONTEC GmbH bola dňa 22. mája 2014 uzatvorená zmluva o dielo, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu vykonať montážne práce pri montáži vysokého regálového skladu pre projekt Spar AG, Terminal str. 85m A-4600 Wels. Počas realizácie činnosti došlo dňa 3.

septembra 2014 k poškodeniu strešného panelu budovy zdvíhacím zariadením. Spoločnosť BRUCHA GmbH vystavila v súvislosti s poškodeným panelom na žalobcu faktúru na sumu 6.311,20 eur. Žalobca uhradil spoločnosti BRUCHA GmbH sumu 6.311,20 eur dňa 8. júla 2015. Vznik škodovej udalosti oznámil žalobca žalovanému dňa 2. júna 2015 s opisom, že pri manipulácii zamestnanca žalobcu so zdvíhacím prístrojom došlo k poškodeniu (prerazeniu) 1 obvodoého panelu, ktorý patrilo spoločnosti BRUCHA GmbH s výškou nadobúdacej hodnoty 6.311,20 eur, pričom poškodený panel je neopraviteľný. Žalovaný listom z 11. septembra 2015 oznámil žalobcovi, že ukončil likvidáciu poisťnej udalosti so záverom, že odmieta žalobcovi poskytnúť plnenie s odkazom na článok 3 ods. 2 Všeobecných poisťných podmienok, keď v zmysle výpisu z obchodného registra „výroba a montáž oceľových konštrukcií“ nie je predmetom činnosti „opracovanie kovu jednoduchým spôsobom“.

8.3. Medzi žalobcom a spoločnosťou IMONTEC GmbH bola dňa 10. februára 2015 uzatvorená zmluva o dielo, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu vykonať montážne práce pri montáži vysokého regálového skladu pre projekt Kraťool Logistic Center Riga. Počas realizácie činnosti došlo dňa 6. mája 2015 k poškodeniu strešného panelu budovy zdvíhacím zariadením. Spoločnosť SIAS EKOTEH vystavila v súvislosti s poškodenými panelmi na žalobcu faktúru na sumu 3.715,63 eur. Žalobca uhradil spoločnosti SIAS EKOTEH sumu 3.715,63 eur dňa 1. júna 2015. Vznik škodovej udalosti oznámil žalobca žalovanému dňa 2. júna 2015 s opisom, že pri manipulácii zamestnanca žalobcu so zdvíhacím prístrojom došlo k poškodeniu 4 obvodoých panelov, ktoré patrili spoločnosti SIAS EKOTEH s výškou nadobúdacej hodnoty 3.715,63 eur, pričom poškodené panely sú neopraviteľné. Žalovaný listom z 22. septembra 2015 oznámil žalobcovi, že ukončil likvidáciu poisťnej udalosti so záverom, že odmieta žalobcovi poskytnúť plnenie s odkazom na článok 3 ods. 2 Všeobecných poisťných podmienok, keď v zmysle výpisu z obchodného registra „výroba a montáž oceľových konštrukcií“ nie je predmetom činnosti „opracovanie kovu jednoduchým spôsobom“.

8.4. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v stanovisku z 12. augusta XXXX, č. I.-V.-XXXX/XXXXXX-XXX na žiadosť žalovaného uviedlo, že voľná ohlasovacia živnosť „opracovanie kovu jednoduchým spôsobom“ subsumuje čiastkové činnosti „ručné opracovanie kovových materiálov tradičnými technológiami“, „mechanická úprava kovov a plechov“, „rezanie závitov“, „povrchová úprava kovových výrobkov“ a „tepelné spracovanie kovov“. Podľa ministerstva zhotovovanie jednoduchých kovových konštrukcií je možné v rámci voľnej živnosti „výroba jednoduchých výrobkov z kovu“, resp. jej čiastkovej činnosti „zhotovovanie jednoduchých kovových konštrukcií a výrobkov z kovu“. Remeselná živnosť „zámočníctvo“ umožňuje okrem iného zhotovovanie a montáž stavebných konštrukcií z kovových materiálov.

8.5. Národná banka Slovenska v stanovisku zo 4. septembra 2018, č. NBS1-000-025-278 na žiadosť žalobcu uviedla, že poisťovňa pri vstupe do poisťenia disponovala výpisom z obchodného registra, v ktorom je jasne ako predmet činnosti uvedené „opracovanie kovu jednoduchým spôsobom“ a nie je tam uvedené „výroba a montáž oceľových konštrukcií“. Napriek tomu v poisťnej zmluve žalovaný ako poistenú činnosť uviedol „jednoduché obrábanie kovov - výroba a montáž oceľových konštrukcií“, a teda zapísal a poistil obidve činnosti. Žalovaný už pri vstupe do poisťenia zanedbal odbornú starostlivosť, poistil činnosť, o ktorej už pri vstupe do poisťenia mal preukázateľnú vedomosť, že nie je predmetom činnosti poisteného a až pri vzniku škodových udalostí informoval poisteného, že škodové udalosti z poisťnej činnosti výroba a montáž oceľových konštrukcií zamieta.

9. Podľa ustanovenia § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

9.1. Poisťná zmluva obsahuje najmä

a/ výšku poisťnej sumy, v prípade poisťenia osôb výšku zaručenej poisťnej sumy,

b/ výšku poisťného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poisťné alebo bežné poisťné,

c/ poisťnú dobu,

d/ údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poisťenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom,

e/ práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a toho, kto s poisťovateľom uzaviera poisťnú zmluvu,

f/ výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poisťenia osôb pri predčasnom ukončení poisťenia (ods. 2).

9.2. Súčasťou poisťnej zmluvy sú všeobecné poisťné podmienky poisťiteľa (poisťné podmienky), na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené (ods. 3).

9.3. V poisťnej zmluve sa možno od poisťných podmienok odchýliť len v prípadoch v nich určených. V iných prípadoch sa možno odchýliť, len pokiaľ je to na prospech poisteného (ods. 4).

9.4. Podľa ustanovenia § 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poisťenie vzťahuje (poistený).

9.5. Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poistná udalosť) [ods. 2].

9.6. Podľa ustanovenia § 799 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poistený je povinný zachovávať povinnosti, ktoré boli dohodnuté alebo ktoré sú v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené.

9.7. Kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Poisťné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti (ods. 2).

9.8. Ak malo vedomé porušenie povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 podstatný vplyv na vznik poisťnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poisťnej udalosti, je poisťiteľ oprávnený plnenie z poisťnej zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť. Poisťiteľ nie je oprávnený počas trvania poisťnej zmluvy plnenie z poisťnej zmluvy znížiť z dôvodu, že poisťné nebolo riadne a včas zaplatené (ods. 3).

9.9. Podľa ustanovenia § 822 Občianskeho zákonníka, z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poisťnej udalosti poisťiteľ za neho nahradil podľa poisťných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

9.10. Podľa ustanovenia § 825 Občianskeho zákonníka, poisťiteľ nemá právo znížiť podľa ustanovenia § 799 ods. 3 náhradu, ktorú za poisteného vypláca poškodenému; sumu, o ktorú poisťiteľ takto nemohol svoje plnenie znížiť, je povinný mu uhradiť poistený.

10. V rozhodovanej veci s prihliadnutím na včas uplatnené prostriedky procesnej obrany nebolo sporné, že pri činnosti žalobcu došlo k vzniku dvoch škodových udalostí, a to udalosti vo Welse s výškou škody 6.311,20 eur a udalosti v Rige s výškou škody 3.715,63 eur. Preto v rámci svojho rozhodovania sa súd bližšie predmetnou nespornou skutočnosťou podrobnejšie nezaoberal.

10.1. Naopak spornou otázkou s ohľadom na procesnú obranu žalovaného v spore bolo len to, či so vznikom vyššie popísaných škodových udalostí je spojený vznik nároku žalobcu na plnenie a tomu zodpovedajúcej povinnosti žalovaného poistné plnenie vyplatiť; a akú konkrétnu sumu v prípade kladného záveru má žalovaný vyplatiť s poukazom na dojednanú spoluúčasť.

10.2. V rámci posúdenia prvej zo sporných otázok dospel súd ku kladnému záveru, k čomu uvádza v podrobnostiach nasledovné:

11. Z obsahu poisťnej zmluvy a aj z obsahu žalovaným vystavenej poisťky z 27. apríla 2010 je zrejmé, že poistená činnosť pre poisťenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou je vymedzená ako jednoduché obrábanie kovov - výroba a montáž oceľových konštrukcií. Uvedené znamená, že žalovaným poistenou činnosťou žalobcu je jednak jednoduché obrábanie kovov, ako aj výroba a montáž oceľových konštrukcií.

11.1. Podľa názoru súdu tak z obsahu poisťnej zmluvy nepochybne vyplýva, že ak pri výkone niektorej z uvedených činností žalobcu spôsobí žalobca tretiemu subjektu škodu, dochádza k vzniku poisťnej udalosti, s ktorou je v súlade s ustanovením § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka spojená povinnosť žalovaného poskytnúť poistné plnenie, resp. nahradiť za žalobcu ako poisteného poškodenému škodu spôsobenú žalobcom.

12. V danom prípade pritom nebolo sporné, že k vzniku škodových udalostí (k poškodeniu jednotlivých panelov) došlo pri činnosti žalobcu jednoznačne spadajúcej pod montáž oceľových konštrukcií, konkrétne pri montáži vysokých regálových skladov vo Welse, resp. v Rige. Poškodenia panelov spôsobené žalobcom ako poisteným tak nepochybne spadajú pod náhodnú poisťnú udalosť krytú poisťnou zmluvou a k naplneniu poisťného rizika, ktoré na seba uzatvorením poisťnej zmluvy prevzal žalovaný.

12.1. Z tohto dôvodu vznikla žalovanému povinnosť nahradiť poškodeným škodu spôsobenú žalobcom v súlade s ustanovením § 822 Občianskeho zákonníka, resp. keďže v danom prípade poistený sám nahradil poškodeným spôsobenú škodu, má žalobca ako poistený nárok na vyplatenie poisťného plnenia voči poisťovateľovi v rozsahu, v akom sám poskytol poškodenému plnenie (po odpočítaní zmluvne dohodnutej spoluúčasti). Vzhľadom k tomu, že argumentácia žalovaného pri likvidácii poisťných udalostí

a ani procesná obrana žalovaného v spore nebola postavená na tom, že žalobca pri výkone činnosti, pri ktorej spôsobil škodu, zanedbal vedomým spôsobom svoje povinnosti a výrazne tým prispel k vzniku škodových udalostí, na daný spor neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 799 ods. 3 Občianskeho zákonníka (tu v spojení s ustanovením § 825 Občianskeho zákonníka).

13. Ak sa žalovaný bránil článkom 2 ods. 3 Všeobecných poisťných podmienok, podľa ktorého sa poistenou činnosťou rozumie činnosť uvedená v poisťnej zmluve, ktorú poistený vykonáva na základe oprávnenia udeleného podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a činnosti s ňou súvisiace, tak takúto argumentáciu žalovaného musel súd odmietnuť ako nenáležitú.

13.1. Súd poukazuje na to, že v poisťnej zmluve a aj v poisťke vystavenej žalovaným je druh poistenej činnosti jednoznačne vymedzený ako jednoduché obrábanie kovov - výroba a montáž oceľových konštrukcií, nie je tam zmienka o tom, že táto činnosť musí byť zapísaná v obchodnom registri a dokonca nie je tam uvedený odkaz na znenie článku 2 ods. 3 Všeobecných poisťných podmienok. Súd je toho názoru, že poisťné podmienky slúžia na bližšie špecifikovanie zmluvného vzťahu, nemôžu však rozširovať, resp. zužovať predmet poistenia (druh poistenej činnosti), ako to prezentuje v konaní žalovaný.

13.2. Predmet poistenia uvedený v poisťnej zmluve je vymedzený jednoznačne a je neprípustné, aby sa ho žalovaný v čase, keď poistený od neho požaduje poskytnutie plnenia v súlade so zmluvou, tento predmet poistenia jednostranne vykladal (a v konečnom dôsledku zužoval) v neprospech poisteného. Rovnako tak vo vystavenej poisťke z 27. apríla 2010, v ktorej žalovaný uviedol, že poistenou činnosťou je jednoduché obrábanie kovov - výroba a montáž oceľových konštrukcií, jednoznačne deklaroval žalobcovi, že poskytne plnenie v súlade s poisťnou zmluvou, ak prevádzkovou činnosťou žalobcu v činnostiach (resp. v niektorej z činností) jednoduché obrábanie kovov a výroba a montáž oceľových konštrukcií vznikne škoda. Akékoľvek pochybnosti týkajúce sa poistenej činnosti vznášané žalovaným je nutné vykladať na ťarchu žalovaného, a to aj v situácii, ak znenie všeobecných poisťných podmienok úplne nekorešponduje s obsahom poisťnej zmluvy, takýto tvrdý rozpor - ktorý je navyše v neprospech poisteného - musí ísť na vrub žalovaného ako poisťovateľa a nie na ťarchu žalobcu ako poisteného.

14. Ak žalobca v čase uzatvorenia poisťnej zmluvy nemal podnikateľské oprávnenie na výkon niektorej z činností predstavujúcej poistenú činnosť v zmysle poisťnej zmluvy, nie je to dôvodom pre nevyplatenie poisťného plnenia, ak zároveň došlo k naplneniu poisťnou zmluvou predpokladaného poisťného rizika. K tomuto naplneniu poisťného rizika pritom došlo, keďže k vzniku škody došlo v dôsledku prevádzkovej činnosti žalobcu spadajúcej pod poistenú činnosť v súlade s poisťnou zmluvou.

14.1. Podľa názoru súdu si mal žalovaný pri uzatváraní poisťnej zmluvy overiť, či žalobca disponuje podnikateľským oprávnením na výkon poistenej činnosti. Žalovaný nespochybňoval tú skutočnosť, že žalobca mu poskytol výpis z obchodného registra, a teda už v čase uzatvárania poisťnej zmluvy žalovaný vedel oblasti, v ktorých žalobca podniká, napriek tomu uzatvoril poisťnú zmluvu s poistenými činnosťami uvedenými vyššie. V tejto súvislosti súd odkazuje na to, že Národná banka Slovenska vo svojom stanovisku zo 4. septembra 2018, č. NBS1-000-025-278 uviedla, že žalovaný už pri vstupe do poistenia zanedbal odbornú starostlivosť, poistil činnosť, o ktorej už pri vstupe do poistenia mal preukázateľnú vedomosť, že nie je predmetom činnosti poisteného. Dané stanovisko síce nie je rozhodnutím podľa ustanovením § 193 C. s. p., ktorým by mal byť súd viazaný, avšak súd poukazuje na to, že časť rozhodnutí súdov vyššej inštancie zastáva rovnaký právny názor a vychádza v rámci rozhodovania poisťných vecí zo skutočnosti, že ak poisťovateľ v čase uzatvorenia poisťnej zmluvy vie o určitých okolnostiach (napr. že poistený nespĺňa všetky podmienky podľa zmluvy), ktoré v konečnom dôsledku mohli predstavovať dôvod pre nevyplatenie poisťného plnenia, a napriek tomu zmluvu uzavrie, znamená to, že poisťovateľ akceptoval tento stav (tieto podmienky) a nemôže následne týmito okolnosťami odôvodňovať odmietnutie poskytnutia poisťného plnenia (k tomu vid' napr. rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/41/2020 a 3Cob/77/2022).

14.2. Pri reflektovaní na predmetnú skutočnosť súd konštatuje, že žalovaný pri uzatvorení poisťnej zmluvy so žalobcom vedel, že žalobca nemá samostatné živnostenské oprávnenie na predmet činnosti „výroba a montáž oceľových konštrukcií“, čo uzatvorením poisťnej zmluvy akceptoval a vystavením poisťky dal žalobcovi najavo, že v prípade vzniku škody v rámci činnosti žalobcu „výroba a montáž oceľových konštrukcií“ poskytne plnenie v rozsahu predpokladanom poisťnou zmluvou, a preto sa nemôže s úspechom vyhnúť vyplateniu plnenia žalobcovi s odkazom na to, že predmetnú činnosť nemá žalobca zapísanú ako predmet podnikania v obchodnom registri. Zároveň súd poukazuje na to, že žalovaný v konaní nepreukázal, že by žalobcu kedykoľvek po uzatvorení poisťnej zmluvy (až do vzniku škodových udalostí) upozornil na nesúlad predmetu poistenej činnosti s jeho podnikateľskou činnosťou

zapísanou v obchodnom registri, a že by doplnenie tejto podnikateľskej činnosti do obchodného registra od žalobcu vyžadoval s prípadným následkom neposkytnutia plnenia, ak danú činnosť si do obchodného registra nedoplní. Žalobca pritom v súlade s poistnou zmluvou platil žalovanému poistné, a teda žalovaný vyvolal u žalobcu legitímne očakávania, že predmet poistnej zmluvy je v poriadku, a že v prípade vzniku škody, si žalovaný splní povinnosť vyplývajúcu mu z poistnej zmluvy, keď si zmluvné povinnosti splnil žalobca. Preto v situácii, keď žalobca riadne a včas platil žalovanému poistné za predmet poistenia - zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou v oblastiach jednoduché obrábanie kovov a výroba a montáž oceľových konštrukcií, a žalovaný si poistné ponechal (t. j. žalobcovi ho nevrátil), je konanie žalovaného, keď odmietol poskytnúť žalobcovi plnenie predpokladané poistnou zmluvou, prinajmenšom nekorektné, ak nie až odporujúce poctivému výkonu podnikateľskej činnosti v oblasti poistení, a teda konanie žalovaného nebolo lege artis.

15. Súd v rámci rozhodovania o podanej žalobe nemôže akceptovať obranu žalovaného, že nie je kontrolný orgán, a že nemohol kontrolovať výkon podnikateľskej činnosti žalobcu. Naopak súd je toho názoru, že žalovaný si mal už v čase pred uzatvorením poistnej zmluvy overiť, či rozsah podnikateľskej činnosti žalobcu zodpovedá vymedzeniu predmetu poistenej činnosti, prípadne na eventuálne nedostatky s tým spojené mal žalovaný žalobcu kedykoľvek počas trvania poistného vzťahu (tu myslené pred vznikom škodových udalostí - pozn. súdu) upozorniť, pričom nemohol tak urobiť až v rámci likvidácie poistnej udalosti, keďže týmto postupom žalovaný neprípustne jednostranne vykladal predmet poistnej zmluvy v neprospech poisteného.

15.1. Naopak súd v civilnom konaní nemôže skúmať, či mal žalobca oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti, keďže to, či zo strany žalobcu išlo alebo nešlo o neoprávnené podnikanie (t. j. podnikanie bez živnostenského oprávnenia), môže v rámci správneho konania skonštatovať príslušný okresný úrad, živnostenský odbor. Takéto rozhodnutie však v konaní nebolo predložené. Žalovaným predložené stanovisko Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 12. augusta 2015, č. SVS-OZP-2015/023130-002 takýmto rozhodnutím nie je, a preto nemá žiadny vplyv na rozhodnutie o podanej žalobe.

16. Zároveň súd dáva do pozornosti, že znenie článku 2 ods. 3 Všeobecných poistných podmienok žalovaného nepredstavuje výlukou z poistného plnenia, výluky z poistného plnenia sú obsiahnuté v článku 4 Všeobecných poistných podmienok. Aj z tohto dôvodu bol postup žalovaného pri odmietnutí poskytnutia poistného plnenia s odkazom na znenie článku 2 ods. 3 Všeobecných poistných podmienok nesprávny.

17. Vzhľadom na vyššie vyslovené závery súd konštatuje, že v danom prípade došlo k dvom škodovým udalostiam pri prevádzkovej činnosti žalobcu predpokladaným poistnou zmluvou, a preto žalobcovi vzniklo právo, aby žalovaný za neho nahradil poškodeným vzniknutú škodu. Keďže túto škodu nahradil preukázateľne poškodeným samotný žalobca, má žalobca nárok na plnenie z poistnej zmluvy voči žalovanému. Z tohto dôvodu vyhodnotil súd základ nároku žalobcu na vyplatenie poistného plnenia ako dôvodný.

18. Pokiaľ ide o výšku plnenia, súd poukazuje na to, že v poistnej zmluve bola dojednaná spoluúčasť v sume 331,94 eur za každú škodovú udalosť, ktorú je nutné odpočítať od sumy vyplatenej žalobcom jednotlivým poškodeným. Z obsahu žaloby pritom vyplýva, že žalobca zmluvne dohodnutú spoluúčasť od uplatneného nároku neodpočítal.

18.1. V súvislosti so škodovou udalosťou z 3. septembra 2014, ku ktorej došlo vo Welse, v Rakúsku, žalobca spôsobil (a následne poškodenému nahradil) škodu vo výške 6.311,20 eur. V súlade so zmluvnými dojednaniami mal žalovaný v súvislosti s touto škodovou udalosťou poskytnúť plnenie nie v celej výške žalobcom spôsobenej škody, ale od tejto sumy je nutné odpočítať dohodnutú spoluúčasť 331,94 eur. Žalovaný tak bol povinný v súvislosti s predmetnou škodovou udalosťou poskytnúť plnenie vo výške 5.979,26 eur (6.311,20 eur - 331,94 eur) a v tejto časti je nárok žalobcu z predmetnej škodovej udalosti opodstatnený.

18.2. V súvislosti so škodovou udalosťou z 10. februára 2015, ku ktorej došlo v Rige, v Lotyšsku, žalobca spôsobil (a následne poškodenému nahradil) škodu vo výške 3.715,63 eur. V súlade so zmluvnými dojednaniami mal žalovaný v súvislosti s touto škodovou udalosťou poskytnúť plnenie nie v celej výške žalobcom spôsobenej škody, ale od tejto sumy je nutné odpočítať dohodnutú spoluúčasť 331,94 eur. Žalovaný tak bol povinný v súvislosti s predmetnou škodovou udalosťou poskytnúť plnenie vo výške 3.383,69 eur (3.715,63 eur - 331,94 eur) a v tejto časti je nárok žalobcu z predmetnej škodovej udalosti opodstatnený.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené vyhodnotil súd nárok žalobcu na zaplatenie istiny 9.362,92 eur (5.979,26 eur + 3.383,69 eur) ako dôvodný.

19.1. Naopak v časti istiny 663,88 eur (2 x 331,94 eur) predstavujúcej žalobcom neodpočítanú spoluúčasť vyhodnotil súd žalobou uplatnený nárok ako nedôvodný.

20. Pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania, tieto nebolo možné žalobcovi priznať.

20.1. Súd v súlade s článkom 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ktorú predstavujú rozhodnutia najvyššieho súdu a ústavného súdu, hoci táto rozhodovacia prax sa vytvorila po začatí konania o žalobe žalobcu. Tu súd zvyrazňuje, že pôsobenie judikatúry je retrospektívne - kedy najvyšší (prípadne ústavný) súd podáva výklad v minulosti platného a účinného právneho pravidla v rámci nachádzania práva, iba je nanovo vyjadrený obsah právneho pravidla - a nie retroaktívne [k tomu vid' aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ v príslušnom gramatickom tvare) z 19. marca 2018, sp. zn. 3Cdo/198/2017].

20.2. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudky najvyššieho súdu z 27. marca 2003, sp. zn. 2Cdo/122/2002 a z 26. mája 2022, sp. zn. 5Cdo/140/202 a uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“ v príslušnom gramatickom tvare) z 28. septembra 2017, sp. zn. III. ÚS 596/2017 z 20. septembra 2022, sp. zn. IV. ÚS 447/2022, z ktorých vyplýva, že poistený má nárok na úroky z omeškania až po právoplatnosti rozhodnutia súdu priznávajúcemu voči poisťovateľovi nárok na vyplatenie poistného plnenia, resp. že poisťovateľ sa dostáva do omeškania s poskytnutím poistného plnenia až po právoplatnosti vyhovujúceho rozsudku zaväzujúceho poisťovateľa na vyplatenie poistného plnenia poistenému.

20.3. Z rozsudkov najvyššieho súdu z 27. marca 2003, sp. zn. 2Cdo/122/2002 a z 26. mája 2022, sp. zn. 5Cdo/140/2021 vyplýva, že „ustanovenie § 797 ods. 3 veta prvá Obč. zákonníka jednoznačne ustanovuje, že plnenie (rozumej poistné plnenie) je splatné do 15 dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Ak poisťiteľ v uvedenej lehote poistné plnenie neposkytne, bude v omeškani a poistenému popri poistnom plnení vznikne právo na úroky z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka je kogentné a neumožňuje ustálenie iného času zročnosti poistného plnenia, kým vyšetrenie na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť nie je skončené, bola by žaloba o výplatu poistného plnenia predčasná. Prirodzene, ak je sporný právny základ plnenia poisťiteľa (ako tomu bolo v danej veci, nie je možné ani začať vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu poistného plnenia poisťiteľa. Právny základ práva žalobcu na poistné plnenie, aj s rozsahom tohto plnenia, bol ustálený až právoplatným rozsudkom odvolacieho súdu. Podľa dovolacieho súdu vyšetrenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť treba považovať za skončené, len čo bol so súhlasom poisťiteľa alebo s jeho dodatočným schválením dohodnutý s poisteným rozsah plnenia alebo dňom určenia rozsahu plnenia právoplatným rozhodnutím. V danej veci ide o ostatne uvedený prípad skončenia vyšetrenia na zistenie rozsahu povinnosti plniť. Poistné plnenie je teda splatné do pätnásť dní od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.“

20.4. Ústavný súd v uznesení z 28. septembra 2017, sp. zn. III. ÚS 596/2017 uviedol, že „doba, po ktorú môže poisťiteľ vykonávať vyšetrenie, nie je zákonom ustanovená, vyšetrenie však musí byť vykonané bez zbytočného odkladu. Hoci splatnosť poistenia je stanovená pevnou 15-dňovou lehotou, jej začiatok je viazaný na subjektívne okolnosti na strane poisťovateľa, ktorý vykonáva vyšetrenie, pre ktoré nie je doba predpísaná, ale jeho dĺžka závisí od konkrétnych okolností. Splatnosť poistenia sa však týka iba rozsahu plnenia poisťovateľa, keď už právny základ práva na plnenie je daný. Keďže zákon viaže splatnosť poistného plnenia výslovne na skončenie vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť zo strany poisťovne, je zrejmé, že vyšetrením poistnej udalosti sa rozumie faktický záver poisťovne o oprávnenosti nároku poisteného na poistné plnenie. Až od skončenia potrebného vyšetrenia sa poisťovateľ dostáva do pozície dlžníka, a ak neplní ani po uplynutí 15 dní, dostáva sa do omeškania. Práve z tohto dôvodu, ak nedošlo medzi poisťiteľom a poisteným k dohode o rozsahu plnenia, ako aj vtedy, keď je sporné, či došlo k poistnej udalosti alebo nie a vec je predmetom súdneho konania, vyšetrenie treba považovať za skončené dňom určenia rozsahu plnenia právoplatným rozhodnutím súdu. Tieto osobitosti predpokladov vzniku omeškania poisťiteľa sú dôsledkom osobitnej právnej úpravy poistenia v občianskom zákonníku a ich použitiu nebráni ani to, že poisteným je spotrebiteľ. Na druhej strane, ak poisťovateľ poruší svoje povinnosti pri vykonaní vyšetrenia, či vyšetrenie nezačne bez zbytočného odkladu a z tohto dôvodu vznikne poistenému škoda, môže sa poistený domáhať jej náhrady.“

20.5. V uznesení z 20. septembra 2022, sp. zn. IV. ÚS 447/2022 ústavný súd skonštatoval, že „výklad predmetného ustanovenia § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka pri určení momentu vzniku omeškania poisťovne, na ktorý v rámci namietanej vady zmätočnosti najvyšší súd poukázal, je súladný so závermi prezentovanými ústavným súdom vo veci sp. zn. III. ÚS 596/2017, od ktorých sa ústavný súd v rámci preskúmania ústavnosti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nemá dôvod odkloniť.“ Ústavný súd v uznesení z 20. septembra 2022, sp. zn. IV. ÚS 447/2022 jednoznačne potvrdil správnosť právneho záveru vyjadreného v skoršom uznesení z 28. septembra 2017, sp. zn. III. ÚS 596/2017, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/122/2002 a 5Cdo/140/2021, ktorá sa týka výkladu a aplikácie ustanovenia § 797 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

20.6. Pri zohľadnení citovaných judikatórnych záverov žalobcovi doposiaľ nárok na zaplatenie úroku z omeškania nevznikol, a preto neprichádzalo do úvahy priznanie úroku z omeškania žalobcovi z priznanej istiny.

21. Ako nedôvodnú vyhodnotil súd žalobu žalobcu aj v časti uplatnenej paušálnej náhrady nákladov spojenej s uplatnením pohľadávky podľa ustanovenia § 369c ods. 1 Obchodného zákonníka vo výške 40,- eur s poukazom na znenie prechodného ustanovenia § 768k ods. 2 Obchodného zákonníka, práva a povinnosti zo zodpovednosti za porušenie záväzkov zo zmlúv uzavretých pred 1. februárom 2013 sa spravujú podľa predpisov účinných do 31. januára 2013.

21.1. Z uvedeného vyplýva, že v tejto časti žalobou uplatneného nároku nie je určujúce, kedy sa dlžník (t. j. žalovaný) dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, ale to, kedy bola uzatvorená poisťná zmluva, záväzkov z ktorej žalovaný porušil. Keďže zmluva bola uzavretá dňa 27. apríla 2010, je potrebné aplikovať na vec ustanovenia Obchodného zákonníka účinné do 31. januára 2013. Právna úprava Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. januára 2013 nárok na zaplatenie paušálnej náhrady nákladov neupravovala, preto predmetný nárok nie je možné v súdnom konaní priznať.

21.2. Predmetný záver je možné vyvodiť aj z judikatúry najvyššieho súdu, pričom súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 27. apríla 2021, sp. zn. 1Obdo/25/2020, ktoré bolo publikované ako judikát v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2021 pod R 62/2021.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené uložil súd žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.362,95 eur (výrok I.).

22.1. V prevyšujúcej časti, t. j. v časti o zaplatenie sumy 663,88 eur predstavujúcej spoluúčasť, v časti uplatneného úroku z omeškania a v časti uplatnenej paušálnej náhrady spojenej s uplatnením pohľadávky, súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol (výrok II.).

23. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 2 C.s.p. a ustanovenia § 396 ods. 3 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že nárok na náhradu trov konania pomerne rozdelil.

23.1. Za úspech žalobcu je pre účely rozhodnutia o trovách konania považovať sumu 9.362,95 eur, v ktorej súd žalobe vyhovel, a za neúspech žalobcu sumu 663,88 eur, v ktorej súd žalobu zamietol. Žalobca bol v spore úspešný v časti 93 % (zaokrúhlene) predmetu sporu a žalovaný v časti 7 % (zaokrúhlene) predmetu sporu.

23.2. Preto súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 86 % (93 % - 7 %) [výrok III.].

23.3. O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava III.

Odvolanie má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.) obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) [§ 363 C. s. p.].

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).